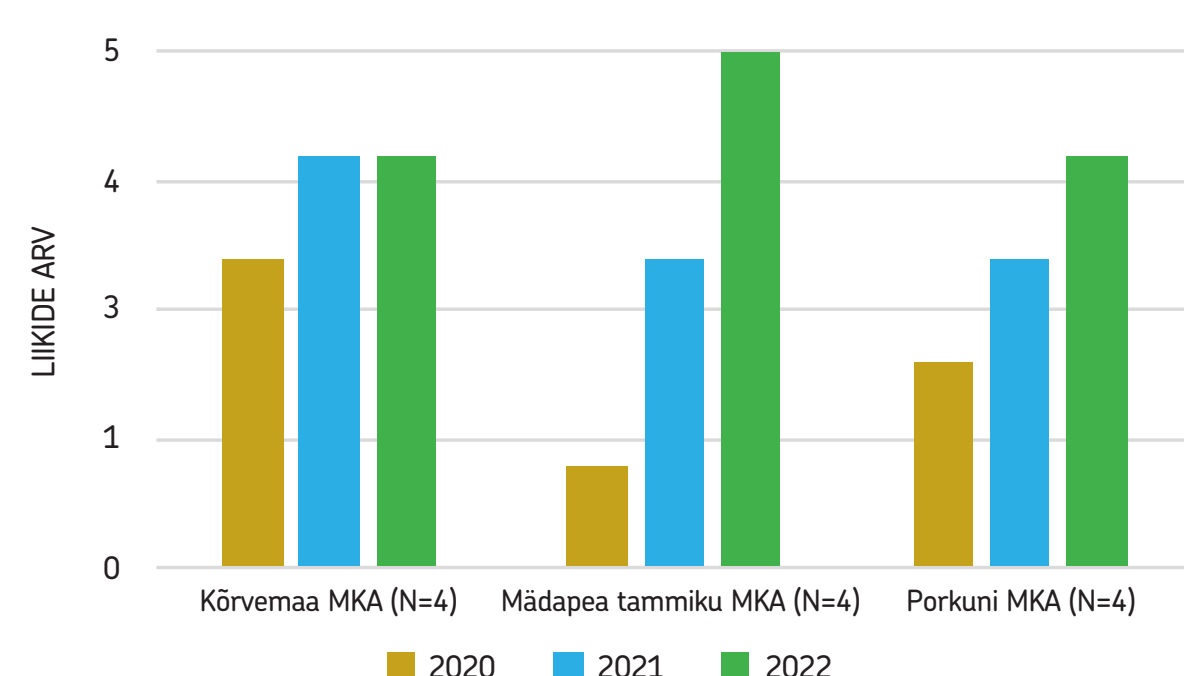

Projekt „Loodusrikas Eesti“ taastab 3500 hektarit soo-lehtmetsi, 100 väikeveekogu ja 20 rannaniitu

PROJEKTI TEGEVUSTEGA LEEVENDATAKSE ALLJÄRGNEVATE PROTSSESSIDE NEGATIIVSET MÕJU:

- Kolmandiku Eesti maismaa kuivendamine, mis on hävitanud suure osa märgaladest, paljud märjad metsad, avatud siirde- ja madalsood ning väikeveekogud
- Intensiivne põllumajandus, mille tõttu on mosaiiksed maastikud asendunud monokultuursete põllumassiividega, kus kasutatakse ohtralt taimekaitsevahendeid ja kunstväetisi.
- Looduslikult avatud alade metsastumine, mille tagajärjel on kadumas avatud liivikud ja luitealad ning vähenenud loopealsete ja rannaniitude pindala.

KAHEPAIKSELIIKIDE ARV KOLME PROJEKTIALA VÄIKEVEEKOGUDES ENNE (2020, 2021) JA PÄRAST (2022) NENDE TAASTAMIST.

Kahepaiksed vajavad eluks kvaliteetseid märgalasid ja väikeveekogusid, aga ka maismaaelupaiku. Sobilike elupaigakomplekside hävimine on viinud selleni, et üheteistkümnest Eestis elavast kahepaikseliigist **viis on ohustatud**: nende arvukus väheneb ja levila aheneb.

Üheksal intensiivselt majandatava põllumajandusmaastikuga külgneval Natura alal **taastame eriilmelisi väikeveekogusid**, mis võimaldavad kahepaiksetel neil maastikel püsima jääda ja enda arvukust suurendada.

Kahepaiksed tasakaalustavad ökosüsteemi: piirates selgrootute, sealhulgas põllukahjurite ja haigustekitajate arvukust, on kahepaiksed ise toiduks lindudele, imetajatele ning roomajatele.

VÄIKEVEEKOGUSID EI TOHI KUIVENDADA, KALATIIGIKS MUUTA, PRAHISTADA, KINNI AJADA VÕI LASTA VÕSASTUDA. VÄIKEVEEKOGUD JA MÄRGALAD SUURENDAVAD MAASTIKE MITMEKESISUST, LOOVAD ELUPAIKU NING SÄILITAVAD VEEVARUSID.

VÄIKEVEEKOGUDE TAASTAMISTÖÖD MÄDAPEA TAMMIKU MAASTIKUKAITSEALAL 2021. AASTA SÜGISEL (ÜLAL) JA TAASTATUD VÄIKEVEEKOGUDE KOMPLEKS 2022. AASTA KEVADEL (ALL).
FOTOD: HEIKKI AVENT

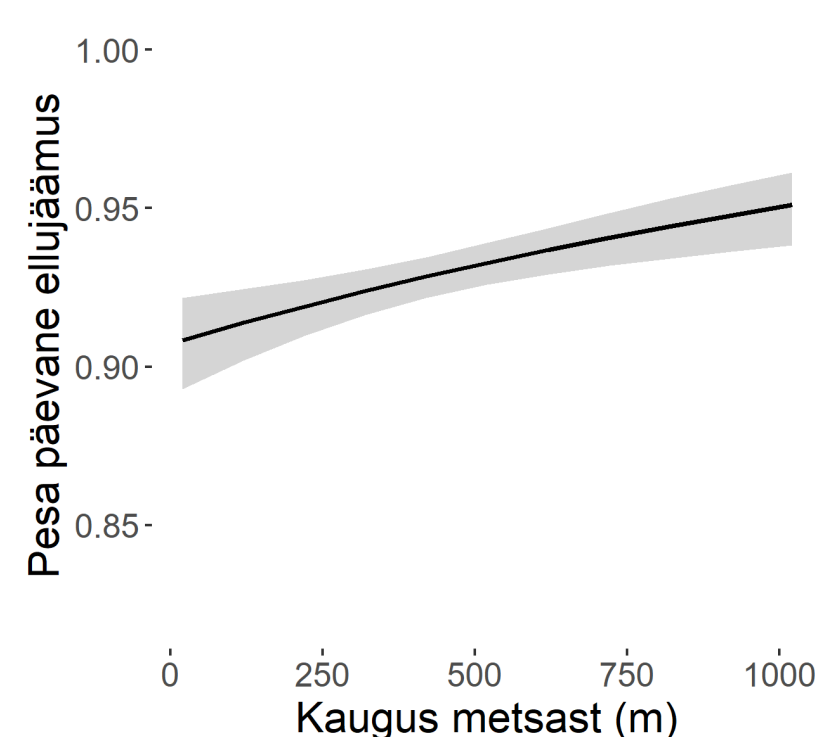

REBANE TOHVRI RANNANIIDL. 2022. AASTAL VÕETI TAUSTAL OLEV METS TAASTAMISTÖÖDE KÄIGUS MAHA.
FOTOD: TRIIN KAASIKU

Rannaniit on tähtis elupaik märgadest avamaastikest sõltuvatele liikidele, sealhulgas **kahla-jatele**. Rannaniitude **metsastumine** ja metsastamine on nende elupaiku killustanud, vähendades alade avatust ja üldpindala. Peale elupaiga kadumise ohustab kahlajaid suur **pesarüüste**. Teame ka seda, et metsastumine ja pesarüüste on rannaniidul omavahel seotud: kuna väikekiskjad liiguvad metsa servas, rüüstavad nad metsale lähemal asuvaid pesi enim.

Kuna pesade rüüstekoormus on väga suur, katsetame koos Eesti Jahimeeste Seltsiga **väikekiskjate küttimise mõju koorumisedukusele**. Esimese aasta tulemused annavad lootust: näiteks ühes jahipiirkonnas **suurenes koorumisedukus 5%-lt 36%-le!**

RANNANIITE TAASTADES LOOME KAHLAJATELE PESITSEMISEKS SOBIVAD AVAMAASTIKKE JA PIIRAME VÄIKEKISKJATE LIIKUMISVÕIMALUSI.

NIIDUKAHLAJATE PESADE KOORUMISEDUKUSE SEOS KAUGUSEGA METSAST: MIDA KAUGEMAL ON PESA METSA SERVAST, SEDA SUUREM ON KOORUMISE TÕENÄOSUS.

FOTO: RAJAKAAMERA

Soometsas hakkab kuivenduse tagajärjel turvas lagunema, niiskusrežiim muutub ja ala lakkab toimimast soona. Märja metsaelupaiga taastamise põhieesmärk on **vähendada kuivenduse mõju**. Kõige olulisem taastamismõte ongi **kraavide sulgemine**, kuna sellega loodus ise hakkama ei saa. Kord kraavitatud ala iseenesest ei taastu. Erandjuhtudel kasutatakse taastamistgevustena ka puistu hõrendamist, looduslikuma puuliigilise koosseisu kujundamist ja surnud puidu tekitamist.

PARIM VIIS MÄRJA METSAELUPAIGA SEISUNDI HOIDMISEKS JA PARANDAMISEKS ON SEE, KUI INIMENE EDASPIDI ALA LOODUSLIKKE ARENGUSSE SEKKUMA EI PEA.

TEADLASTE, LOODUSKAITSJATE JA KESKKONNAAMETNIKE TÖÖRÜHM VALIS 64 EELVALIKUALAST TAASTAMISEKS VÄLJA KÜMMET. TAASTAMISEKS VAJALIKUD EELTÖÖD ALGASID 2022. AASTAL.

LIFE-IP projekti „Loodusrikas Eesti“ (2020–2029) eesmärk on kaitsta ja taastada Eesti maastikke ja ökosüsteeme ning parandada meie metsades ja põllumaadel elavate liikide ja nende elupaikade seisundit. Projekti rahastab Euroopa Liidu LIFE'i programm ja selle eelarve on 19 miljonit eurot.

loodusrikaseesti.ee

